2014-32-0157-00010
Skrivelse af 8. september 2014 fra Midt- og Vestjyllands Politi
Ejeren af en besætning blev i januar måned anmeldt for overtrædelse af dyreværnslovens. I besætningen var der kreaturer, får, heste og en større mængde fjerkræ. Flere af dyrene var i dårligt huld og gik under dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Det udegående hold af kreaturer og heste havde ikke mulighed for ly og læ samt adgang til tørt leje. Politi og Fødevarestyrelsen foretog flere inspektioner og opfølgninger på pålæg.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:
Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden i de 3 forhold. Kan uforsvarlighedsvurderingen, som beskrevet af dyrlæge D1 i ovennævnte bilag tiltrædes?

Svar ad 1:
Forhold 1:
Følgende fremgår af embedsdyrlægens rapport af 18. februar 2014 vedrørende besøget den 16. januar 2014. Ved besøget blev der tilset 8 heste, 3 får og 14 stk. kvæg samt et ukendt antal ænder, høns og gæs på og omkring ejendommen. Indhegning fandtes flere steder på gården at være mangelfuld, og det var muligt for får, kvæg og heste at komme ud af indhegning og eventuelt sidde fast i hegnstråden. "11 af de i alt 14 stk. kvæg af racen charolais stod i mudder til bugen. 1 kalv var gået under hegnet og gik ved halmbunken ved siden af folden. 2 ungdyr (kvæg) gik på en ikke-indhegnet mark ved siden af folden".

Embedsdyrlægen fandt, at både køer og kalve var magre. Dyrene vurderedes til huld 3 ud af 9, hvor 5 er normalen. Hvorvidt årsagen til, at dyrene var magre, skyldtes mangelfuld fodring eller en underliggende lidelse kunne ikke afgøres. Det blev oplyst, at de blev fodret med kartoffelpulp og halm. Der var huller i overdækningen af halmen, og meget af det var ikke egnet til foder pga. råd. Et enkelt dyr havde tegn på hud- eller pelsproblemer i form af manglende pels. Dyrene havde ikke mulighed for at søge ly, læ og tørt strøet leje, idet læskuret ikke var lukket på 3 sider. Derudover var der ikke plads til alle dyrene i læskuret. Der var tillige "…en stor kasse på gården, som har fungeret som læskur for kalvene. Denne var dog heller ikke lukket på 3 sider og der var ikke tørt, strøet leje. Derudover var kalvene nu for store til kassen."

Der fandtes endvidere 4 heste, 2 plage og 1 ældre 20 årig brun hoppe med et 2-3 mdr. gammelt føl. Alle fandtes ikke at være i tilstrækkeligt huld, idet de vurderedes at være i huld 3 ud af 9, hvor 5 er normalen (baseret på Texas A&M Universitys Body Condition Score System). Embedsdyrlægen kunne ikke vurdere, hvorvidt årsagen til, at dyrene var magre, udelukkende skyldtes mangelfuld fodring, eller om der også var en underliggende lidelse.

Det blev oplyst, at den ældre hoppe med føl gik inde om natten, der var minimal strøelse i boksen, boksen var meget lille, i dårlig stand og med tremmer ved gulvhøjde. "På folden havde hoppen adgang til kartoffelpulp og der var rester af halm på jorden og ifølge ejer får hoppen korn 1 gang dagligt. Ved undersøgelse af den gamle brune hoppe var der tegn på tandspidser". Hoppen var mager og havde for lange hove.

En plag gik i en indhegning sammen med 3 får, hvor hesten uden problemer kunne gå over hegnet, som var ca. 8 cm over jorden, og lige ud på vejen. "Det var tydeligt at den var ængstelig og gerne ville tilbage til resten af flokken. Ifølge ejer var hesten selv gået under hegnet. På marken lå der stykker af hegnstråd, metal, og meget andet affald, samt bræt med søm i."

De resterende 4 heste og en plag "…gik på en mark, hvor der også stod gamle maskiner og traktorvogne. De havde adgang til læskur, som ikke var lukket på 3 sider – da 2 af siderne bestod af halm, som var delvist væltet og hvor hestene havde spist af det de kunne nå. Der var ikke tørt leje og heller ikke plads til alle hestene, da en del af skuret var skærmet af med hegnstråd."

Et får var bundet til en halmvogn og 2 får stod sammen med den. Ejer oplyste at fårene stod inde på stald om natten. "Der var ingen tegn på at fårene havde været inde i stalden om natten. Det bundede får havde ikke adgang til vand og var viklet ind i rebet." To af fårene var meget tilsølet af urin og afføring under hale og på bagben.

Ved at opholde sig under de ovenfor beskrevne forhold, ved at kvæg og heste ikke igennem længere tid er blevet fodret sufficient samt 1 får stod bundet således, at det blev unddraget vand, 2 får var tilsølet i urin og afføring under hale og på bagben og 1 ældre hoppe ikke var blevet beskåret, har dyrene været udsat for en høj grad af smerte, lidelse angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene blev holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at disse havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og flere af dyrene havde ikke adgang til et læskur, der kunne yde dem ly og læ samt tørt strøet leje.

Rådet vil samlet set karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Forhold 2:
Følgende fremgår af dyrlægens rapport af 7. maj 2014 vedrørende besøget den 29. april 2014.

Ved besøget blev 5 heste og 1 får undersøgt og 2 får og 6 køer blev tilset. Siden besøget den 16. januar havde køerne på marken taget på, og var nu i normalt huld ca. 5 ud af en 9 skala.

”I kostalden var der en ko med nyfødt kalv, samt 3 ungdyr. Koen og det ene ungdyr var bundet. De havde begge manglende pels på nakke og baglår som følge af indtørret afføring på lår og slid fra nakkebommen. Der var muget bag koen, mens grebningen var fyldt med fæces bag ungdyret og der var tyndt lag beskidt halm og fæces i sengeboksene, se evt. billeder.”
”Hestene gik på et lille område med adgang til læskur uden adgang til græs. Der lå lidt hø og noget stenhårdt brød på jorden. Vand fik de fra en lille sø på marken. Den ene hoppe var nu i tilfredsstillende huld 4*/2-5, de andre heste og plagene var alle stadig tynde og i huld 3 ud af 9, hvor 5 er normalen. Huldvurdering er baseret på Texas A&M Universitys Body Condition Score System.” Det blev oplyst, at 2 plage sidst i marts måned var blevet behandlet med ormekur.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen og det ene ungdyr, ved at være opstaldet under de ovennævnte forhold, således at de begge havde manglende pels på nakke og baglår, som følge af indtørret afføring på lår og slid fra nakkebommen samt at der kun var et tyndt lag beskidt halm og fæces under dem i sengeboksene, har været udsat for betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Rådet finder, at de herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de 4 heste, der stadig var i huld 3 af 9, igennem længere tid ikke er blevet fodret sufficient, og dyrene har herved været udsat for en høj grad af smerte, lidelse angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil samlet set karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, og 2.

Forhold 3:
Følgende fremgår af dyrlægens rapport af 19. august 2014 vedrørende besøget den 19. august 2014, som var en opfølgning på besøget den 29. april 2014. Ved besøget blev der tilset 11 kreaturer: 5 køer, 1 tyr, 5 kalve under 6 mdr. 7 heste: 3 hopper, 1 hingste, 3 plage, 3 får, en flok ænder (ca. 30) og en flok gæs (ca. 30). Heste og køer vurderedes til alle at være i passende huld.

”De 3 får var ikke klippet i år og den lange uld på bagpart og under bug var klumpet sammen pga. afføring, urin og skidt fra jorden. De gik i en boks som var ca. 6x 2,5m + med en tap på den ene langside på lx lm Der var en bundsjat tilbage i vandspanden og intet spiseligt hø eller halm i boksen”. Dyrene kom ikke ud, idet de løb ud af indhegningen. Fårene blev vurderet til at være i passende huld. Dyrene havde ikke mulighed for at komme ud. ”Varigheden af lidelsen vurderes at være langvarig med hensyn til tilsøling af ulden. Jeg så fårene d 29/4 2014, hvor vædderen var let tilsølet på bagparten.” Embedsdyrlægen pålagde, at dyrene blev klippet på bagpart og under bugen.

Der var 30 gæs og ca. 30 ænder. "Disse er fordelt i 2 bokse. Ingen af dyrene havde adgang til vand og der var ingen vandtrug i boksene. Ejer oplyser at dyrene bliver lukket inde om aftenen og ud igen næsten morgen." Da dyrene blev lukket ud, løb de alle direkte hen til vandet og begyndte at drikke. Embedsdyrlægen vurderede, at dyrene gik 10-14 timer uden adgang til vand.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at fårene ved ikke at blive klippet, samt blive holdt i en boks, således at dyrene blev tilsølet af urin, afføring og skidt har været udsat for lidelse og væsentlig ulempe. Dyrene er herved ikke blevet passet omsorgsfuldt herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder at fårene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder, at gæs og ænder ved hver dag at gå uden vand i 10-14 timer har været udsat for betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe. Dyrene er herved ikke blevet passet omsorgsfuldt herunder vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder at gæs og ænder har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:
Såfremt sagen i øvrigt giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Det Veterinære Sundhedsråd svar.

Svar ad 2:
Lægges ovennævnte og sagens karakter og varighed til grund peger dette på, at sigtede ikke magter eller evner at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, herunder besætningsreduktion, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:
Tiltalte blev af byretten straffet med bøde på 60.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 20 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Dommen blev anket til landsretten.
Landsretten stadfæstede byrettens dom med den ændring at bøden nedsattes til 35.000 kr.
Forvandlingsstaffen for bøden var fængsel i 14 dage.
Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.